

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมา

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดทำสำมะโนอุตสาหกรรมขึ้นเป็นครั้งแรกในปี 2507 และครั้งที่ 2 ในปี 2540 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนและลักษณะที่สำคัญของสถานประกอบการอุตสาหกรรมทุกขนาดทั่วประเทศ เพื่อใช้ประกอบในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาการลงทุน และปรับปรุงกิจการอุตสาหกรรมการผลิตทั้งในภาครัฐและเอกชน

ในปัจจุบันโครงสร้างการผลิตของประเทศได้เปลี่ยนแปลงจากระบบเศรษฐกิจแบบเกษตรกรรมมาเป็นระบบเศรษฐกิจแบบอุตสาหกรรมมากขึ้น นอกจากจะมีอุตสาหกรรมใหม่ ๆ เกิดขึ้นจำนวนมากแล้ว ลักษณะการประกอบอุตสาหกรรมขนาดเล็กและอุตสาหกรรมในครัวเรือนก็มีบทบาทต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศมากขึ้น ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานเกี่ยวกับการประกอบอุตสาหกรรมการผลิตจึงมีความสำคัญสำหรับการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ทั้งในระดับประเทศและระดับจังหวัด ทำให้ความต้องการใช้ข้อมูลดังกล่าวเพิ่มมากขึ้นทั้งในภาครัฐบาลและเอกชน

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูลทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ จำเป็นจะต้องจัดหาข้อมูลสถิติที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ และเพื่อให้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ ที่เสนอแนะให้จัดทำสำมะโนทุก 10 ปี สำนักงานสถิติแห่งชาติจึงกำหนดให้มีการจัดทำสำมะโนอุตสาหกรรม พ.ศ. 2550 ขึ้น ซึ่งเป็นการจัดทำสำมะโนอุตสาหกรรม ครั้งที่ 3 ของประเทศไทย โดยกำหนดแผนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของสถานประกอบการทุกประเภท และขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูลรายละเอียด ซึ่งจะเก็บรวบรวมรายละเอียดเฉพาะการประกอบอุตสาหกรรมการผลิต

1.2 วัตถุประสงค์

การเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของสถานประกอบการมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.2.1 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานที่แสดงให้เห็น โครงสร้างและการกระจายตัวของสถานประกอบการประเภทต่าง ๆ เช่น อุตสาหกรรมการผลิต ธุรกิจทางการค้าและธุรกิจทางการบริการ การก่อสร้าง การขนส่งทางบก สถานที่เก็บสินค้า ตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยว และกิจกรรมด้านโรงพยาบาล เป็นต้น

1.2.2 เพื่อจัดทำกรอบตัวอย่างสำหรับการเลือกตัวอย่างสถานประกอบการผลิตที่เข้าข่าย เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลรายละเอียด สำหรับโครงการสำมะโนอุตสาหกรรม พ.ศ. 2550

1.2.3 เพื่อนำข้อมูลมาจัดทำกรอบตัวอย่าง (Sampling Frame) ที่ทันสมัย สำหรับการเลือกตัวอย่างการสำรวจสถานประกอบการที่เกี่ยวข้อง

1.3 รายการข้อมูลที่เก็บรวบรวม

- ชื่อ ที่ตั้ง และสถานที่ติดต่อของสถานประกอบการ
- จำนวน และประเภทของสถานประกอบการ
- รูปแบบการจัดตั้งตามกฎหมาย และรูปแบบการจัดตั้งทางเศรษฐกิจ
- การมีต่างประเทศร่วมลงทุนหรือถือหุ้น
- จำนวนคนทำงาน และจำนวนลูกจ้างของสถานประกอบการ

1.4 ขอบข่ายและกลุ่มรวม

ขอบข่าย ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ กิจกรรมทางเศรษฐกิจตามการจัดประเภทอุตสาหกรรมตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจทุกประเภทตามมาตรฐานสากล (International Standard Industrial Classification of All Economic Activities : ISIC Rev.3.0) ดังนี้

- ธุรกิจการค้าและธุรกิจทางการบริการ
- การผลิต
- การก่อสร้าง
- การขนส่งทางบก สถานที่เก็บสินค้า ตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยว และการโทรคมนาคม
- กิจกรรมด้านโรงพยาบาล

กลุ่มรวม สถานประกอบการทุกประเภท (ยกเว้น แผงลอย) ที่มีคนทำงานตั้งแต่ 1 คนขึ้นไป ที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลทั่วประเทศ

ข้อมูลที่น่าเสนอในรายงานฉบับนี้ เป็นข้อมูลของสถานประกอบการตามขอบข่าย ที่มีคนทำงานตั้งแต่ 1 คนขึ้นไปที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลของภาคเหนือเท่านั้น

1.5 คาบเวลาอ้างอิง

ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนและลักษณะต่าง ๆ ของสถานประกอบการที่เก็บรวบรวมเป็นข้อมูลของสถานประกอบการที่เปิดดำเนินการระหว่างปี 2549 - 2550

1.6 แนวคิดและคำนิยาม

1.6.1 สถานประกอบการ

หมายถึง สถานที่หรือบางส่วนของสถานที่ที่มีที่ตั้งที่แน่นอนและมีการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ไม่ว่ากิจกรรมนั้นจะดำเนินงานโดยบุคคลที่เป็นเจ้าของหรือควบคุมกิจการโดยนิติบุคคล

1.6.2 กิจกรรมทางเศรษฐกิจ

การจัดทำตามะโนอุตสาหกรรม พ.ศ. 2550 ได้จัดจำแนกสถานประกอบการตามการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจทุกประเภทตามมาตรฐานสากล (International Standard Industrial Classification of All Economic Activities : ISIC Rev.3.0) ดังต่อไปนี้

1) การขาย การบำรุงรักษา และการซ่อมแซมยานยนต์และรถจักรยานยนต์ รวมทั้งการขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงรถยนต์ ได้แก่

■ การดำเนินกิจการขายส่งและขายปลีกยานยนต์ รถจักรยานยนต์ และรถเล่นบนหิมะทั้งใหม่และที่ใช้แล้ว การบำรุงรักษาและการซ่อมแซม การขายอะไหล่ (ส่วนประกอบ) และชิ้นส่วนอุปกรณ์ (อุปกรณ์ประกอบ) สำหรับยานยนต์ การดำเนินกิจการของตัวแทนหรือนายหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายยานยนต์ การล้าง การขัดเงา และการลากจูงยานยนต์ รวมถึงการขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงรถยนต์ และผลิตภัณฑ์น้ำมันเครื่อง/น้ำมันหล่อลื่น หรือผลิตภัณฑ์ที่ใช้เป็นตัวให้ความเย็นแก่เครื่องยนต์

2) การขายส่งและการค้าเพื่อค่านายหน้า ยกเว้นยานยนต์และรถจักรยานยนต์ ได้แก่

■ การดำเนินกิจการขาย (เป็นการขายสินค้าที่ไม่มีการเปลี่ยนรูป/ดัดแปลงสินค้า) สินค้าใหม่และสินค้าที่ใช้แล้วให้แก่ผู้ขายปลีก ผู้ใช้ในงานอุตสาหกรรม ผู้ใช้ในงานพาณิชย์กรรม ผู้ใช้ในงานสถาบัน ผู้ใช้ในงานวิชาชีพ หรือผู้ขายส่งรายอื่น ๆ หรือบุคคล/บริษัทที่ทำหน้าที่ตัวแทนหรือนายหน้าซื้อขายสินค้า

■ ผู้ขายส่งซึ่งประกอบจัดแยกขนาดและคัดคุณภาพสินค้าจำนวนมากเป็นประจำ การจัดแบ่งสินค้าออกเป็นส่วนย่อย การบรรจุหีบห่อใหม่ การจัดจำหน่ายสินค้าเป็นลอตย่อย รวมถึงการเก็บสินค้า การแช่เย็นสินค้า การจัดส่งและการจัดวางสินค้า กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการขายให้แก่ลูกค้า และการออกแบบตลาดคิดสินค้า

3) การขายปลีก ยกเว้นยานยนต์และรถจักรยานยนต์ รวมทั้งการซ่อมแซมของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน ได้แก่

■ การดำเนินกิจการขาย (เป็นการขายสินค้าที่ไม่มีการเปลี่ยนรูป/ดัดแปลงสินค้า) สินค้าใหม่และสินค้าที่ใช้แล้วให้แก่ประชาชนทั่วไป เพื่อการบริโภคหรือการใช้ประโยชน์เฉพาะส่วนบุคคลหรือในครัวเรือน

■ การซ่อมและการติดตั้งของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน

4) โรงแรมและภัตตาคาร ได้แก่

■ การดำเนินกิจการเกี่ยวกับการจัดหาที่พักชั่วคราว ค่ายพัก และสิ่งอำนวยความสะดวกในค่ายพักให้แก่ประชาชนทั่วไป เช่น โรงแรม โมเต็ล หอพักในสถานศึกษา ห้องพักภายในบ้าน เกสต์เฮาส์ ที่พักแรมเยาวชน ที่พักชั่วคราว เป็นต้น

■ การขายอาหารและเครื่องดื่มที่จัดเตรียมไว้พร้อมที่จะบริโภคได้ทันทีในสถานที่ต่าง ๆ เช่น ภัตตาคาร คาเฟ่ สถานที่บริการขายอาหารกลางวัน และร้านขายเครื่องดื่ม เป็นต้น

5) กิจกรรมด้านอสังหาริมทรัพย์ ได้แก่

■ การซื้อ การขาย การให้เช่า และการดำเนินการเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นเจ้าของหรือเช่าจากผู้อื่น เช่น อาคารห้องชุดและที่อยู่อาศัย อาคารซึ่งไม่ใช่ที่อยู่อาศัย การพัฒนาและการจัดสรรอสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น รวมทั้งการพัฒนาและการขายที่ดินและสุสาน การดำเนินการเกี่ยวกับห้องชุดและที่อยู่อาศัยเคลื่อนที่ได้

■ การซื้อ การขาย การให้เช่า การจัดการและการประเมินราคาอสังหาริมทรัพย์ โดยได้รับค่าธรรมเนียมตอบแทนหรือโดยการทำสัญญา

6) กิจกรรมด้านคอมพิวเตอร์และกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

■ การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับชนิดและลักษณะการใช้งานของฮาร์ดแวร์ที่มีหรือไม่มีซอฟต์แวร์ ระบบงานประยุกต์

■ การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความต้องการและปัญหาของผู้ใช้ และวิธีการแก้ไขปัญหาที่ดีที่สุด

■ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ การออกแบบ และการเขียนโปรแกรมของระบบงานที่พร้อมจะใช้งานได้ โดยทั่วไปเป็นการวิเคราะห์ความต้องการและปัญหาของผู้ใช้ การให้คำปรึกษา วิธีการแก้ปัญหาที่ประหยัดที่สุด พร้อมทั้งจัดสร้างซอฟต์แวร์ที่จำเป็นต้องใช้ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามแนวทางการแก้ปัญหา รวมทั้งการเขียนโปรแกรมตามความต้องการของผู้ใช้

■ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา การผลิต การจัดหา และจัดทำเอกสารประกอบการใช้ซอฟต์แวร์ ซึ่งเขียนขึ้นตามความต้องการของผู้ใช้เฉพาะรายและเป็นคำสั่งง่าย ๆ และซอฟต์แวร์สำเร็จรูป

■ การประมวลผลหรือการจัดทำตารางประมวลผลข้อมูลทุกชนิด ซึ่งประกอบด้วยการประมวลผลและการเตรียมรายงานที่สมบูรณ์จากข้อมูลของลูกค้า ซึ่งรวมถึงงานเฉพาะทาง เช่น การบันทึกข้อมูลหรือการเตรียมข้อมูลด้วยวิธีอื่น การแปลงข้อมูล เช่น จากบัตรไปเป็นเทป การรู้จำอักขระจากภาพ (optical character recognition) เป็นต้น ซึ่งอาจจะดำเนินการโดยการให้บริการโดยตรงหรือโดยผ่านระบบเครือข่ายโดยการใช้โปรแกรมของลูกค้าหรือโปรแกรมที่มีกรรมสิทธิ์เฉพาะ รวมทั้งการจัดการบริการรายชั่วโมงหรือการแบ่งกันใช้เวลา (time-share) การจัดการและการดำเนินการเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกในการประมวลผลข้อมูลในขั้นตอนที่ต่อเนื่อง

7) การให้เช่าเครื่องจักรและเครื่องอุปกรณ์โดยไม่มีผู้ควบคุม การวิจัยและการพัฒนา และกิจกรรมด้านธุรกิจอื่น ๆ ได้แก่

■ การให้เช่าเครื่องอุปกรณ์การขนส่ง เครื่องจักร และเครื่องอุปกรณ์อื่น ๆ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน

■ การวิจัยและการพัฒนา การทดลองทางด้านวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ วิศวกรรม สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์

- กิจกรรมด้านกฎหมาย การบัญชี การทำบัญชีและการตรวจสอบบัญชี การให้คำปรึกษาด้านภาษี การวิจัยตลาดและการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน และการให้คำปรึกษาทางธุรกิจและการจัดการ
- กิจกรรมด้านสถาปัตยกรรม วิศวกรรม และเทคนิคอื่น ๆ
- การโฆษณา

8) กิจกรรมนันทนาการและการบริการอื่น ๆ ได้แก่

- กิจกรรมด้านภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ และการบันเทิงอื่น ๆ
- กิจกรรมของสำนักข่าว
- กิจกรรมห้องสมุด หอจดหมายเหตุ พิพิธภัณฑ์สถาน และกิจกรรมทางวัฒนธรรมอื่น ๆ
- กิจกรรมการกีฬา และนันทนาการอื่น ๆ
- กิจกรรมด้านการบริการอื่น ๆ เช่น การบริการซักรีดและซักแห้งผลิตภัณฑ์สิ่งทอและขนสัตว์ การแต่งผมและการเสริมสวยอื่น ๆ การทำศพและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

9) การผลิต

หมายถึง การเปลี่ยนแปลงวัตถุหรือส่วนประกอบของวัตถุในทางกายภาพหรือทางเคมีให้เป็นผลิตภัณฑ์ชนิดใหม่ โดยไม่คำนึงถึงว่างานนั้นทำด้วยเครื่องจักรหรือมือ ทำในโรงงาน ทำในเคหะสถาน หรือผลิตภัณฑ์นั้นจะนำมาขายส่งหรือขายปลีกก็ตาม การประกอบชิ้นส่วนของผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้น การดัดแปลงสินค้ารวมทั้งการปรับปรุงใหม่หรือการสร้างชิ้นใหม่

10) การก่อสร้าง

หมายถึง กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างใหม่ การต่อเติม การดัดแปลง การซ่อมแซม และการรื้อทำลายอาคารหรือสิ่งก่อสร้างด้านวิศวกรรม เช่น ถนน สะพาน เขื่อน อุโมงค์ เป็นต้น

อุตสาหกรรมการก่อสร้าง ประกอบด้วยสถานประกอบการที่ดำเนินกิจการ ดังต่อไปนี้

- การเตรียมสถานที่ก่อสร้าง เช่น การรื้อถอน ทำลายอาคารเก่า การถมดิน เป็นต้น

- การก่อสร้างอาคาร งานวิศวกรรมโยธา เช่น ทางหลวง ถนน สะพาน อุโมงค์ เป็นต้น

ซึ่งหมายรวมทั้งการก่อสร้างใหม่ การต่อเติม ดัดแปลง และซ่อมแซมด้วย

- การติดตั้งภายในอาคาร เช่น การวางท่อ การติดตั้งระบบเครื่องปรับอากาศ ระบบสัญญาณเตือนภัย บันไดเลื่อน เป็นต้น

- การสร้างอาคารให้สมบูรณ์ เช่น การติดตั้งกระจก การฉาบปูน การทาสีและตกแต่งอาคาร การติดผนังและปูพื้นด้วยวัสดุต่าง ๆ การขัดพื้น เป็นต้น

- การให้เช่าเครื่องอุปกรณ์ที่ใช้ในงานก่อสร้างหรือการรื้อถอน โดยมิผู้ควบคุม เช่น การให้เช่ารถเครนพร้อมคนขับ เป็นต้น

11) การขนส่งทางบก การเก็บสินค้าและสถานที่เก็บสินค้า ตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยว และการโทรคมนาคม ได้แก่

- การขนส่งผู้โดยสารทางบกอื่น ๆ ที่มีตารางเวลาและที่ไม่มีตารางเวลา รวมถึงการขนส่งสินค้าทางถนน

- การดำเนินการเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกในการเก็บสินค้าทุกชนิด เช่น เครื่องยนต์ เดินสายพาน สำหรับยกพัสดุขึ้นไปเก็บในตู้ คลังสินค้า ห้องเย็น ฯลฯ

- สถานที่เก็บสินค้าประเภทเฟอร์นิเจอร์ รถยนต์ ไม้ซุง ก๊าซ และน้ำมัน สารเคมี สิ่งทอ อาหาร และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ฯลฯ ทั้งนี้รวมถึงการเก็บสินค้าในเขตการค้าระหว่างประเทศด้วย

- กิจกรรมของตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยวและผู้จัดนำเที่ยว รวมทั้งกิจกรรมบริการนักท่องเที่ยว

- การติดต่อสื่อสาร โดยการส่งสัญญาณเสียง ภาพ ข้อมูล หรือข่าวสารทางสายเคเบิล การกระจายเสียง การถ่ายทอดคลื่นวิทยุ/โทรทัศน์ หรือถ่ายทอดทางดาวเทียม รวมทั้งการติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์ โทรเลข โทรสารและเทเล็กซ์ อินเทอร์เน็ต (Internet) รวมถึงการบำรุงรักษาระบบเครือข่ายของการสื่อสารด้วย

12) กิจกรรมด้านโรงพยาบาล

- กิจกรรมของโรงพยาบาลทั่วไปและโรงพยาบาลเฉพาะโรค สถานพักฟื้นสำหรับผู้ป่วย ศูนย์ป้องกันโรค โรงพยาบาลโรคจิต ศูนย์ฟื้นฟู (ที่มีการรักษาทางการแพทย์) สถานพยาบาล

- กิจกรรมของศูนย์ทันตกรรม และสถาบันด้านสุขภาพอื่นๆ ซึ่งมีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านที่พัก รวมทั้งกิจกรรมของโรงพยาบาลในฐานะภัตตาคารและในเรือนจำ

- กิจกรรมที่ให้บริการสำหรับผู้ป่วยในเป็นส่วนใหญ่ และทำการรักษาภายใต้คำแนะนำของแพทย์ ซึ่งประกอบด้วยบริการของคณะแพทย์และผู้ช่วยแพทย์ สิ่งอำนวยความสะดวกในห้องปฏิบัติการและทางด้านเทคนิค รวมทั้งการบริการทางด้านรังสีวิทยาและวิสัญญีวิทยา สิ่งอำนวยความสะดวกด้านอาหารและด้านอื่น ๆ ของโรงพยาบาล เช่น การบริการด้านห้องฉุกเฉิน

1.6.3 รูปแบบการจัดตั้งตามกฎหมาย

1) ส่วนบุคคล

หมายถึง สถานประกอบการที่มีเจ้าของเป็นบุคคลธรรมดาคนเดียวหรือหลายคนรวมกัน และให้หมายรวมถึงห้างหุ้นส่วนสามัญที่ไม่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลด้วย

2) ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล

หมายถึง สถานประกอบการที่จัดตั้งขึ้นโดยคณะบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป รวมทุนกันเพื่อประกอบกิจการและรับผิดชอบร่วมกัน โดยจดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย

3) บริษัทจำกัด บริษัทจำกัด (มหาชน)

- บริษัทจำกัด หมายถึง สถานประกอบการที่จัดตั้งขึ้นโดยผู้ริเริ่มคณะหนึ่ง และได้จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย โดยมีผู้ริเริ่มดำเนินการอย่างน้อย 7 คน ขึ้นไป

- บริษัทจำกัด (มหาชน) หมายถึง สถานประกอบการที่จัดตั้งขึ้นโดยการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท การควบบริษัท หรือการแปรสภาพบริษัท และวัตถุประสงค์ที่จะขายหุ้นต่อประชาชน โดยมีผู้ริเริ่มดำเนินการ ตั้งแต่ 15 คนขึ้นไป

4) ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ

หมายถึง สถานประกอบการที่รัฐบาลเป็นเจ้าของหรือมีทุนอยู่ด้วย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของทุนทั้งหมด รวมถึงสถานประกอบการที่ดำเนินการโดยรัฐบาลด้วย

5) สหกรณ์

หมายถึง สถานประกอบการที่จัดตั้งขึ้นในรูปของสหกรณ์ โดยจดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ โดยมีผู้ก่อตั้งไม่น้อยกว่า 10 คน

6) อื่น ๆ

หมายถึง สถานประกอบการที่จัดตั้งในรูปแบบอื่น ๆ นอกจากที่กล่าวข้างต้น เช่น มูลนิธิ สโมสร สมาคม กลุ่มแม่บ้าน ชมรมต่าง ๆ ร้านค้าสาธิต เป็นต้น

1.6.4 รูปแบบการจัดตั้งทางเศรษฐกิจ

1) สำนักงานแห่งเดียว

หมายถึง สถานประกอบการที่ไม่มีหน่วยงานย่อยหรือสาขาอื่นใด และไม่ใช่วางงานย่อยหรือสาขาของสถานประกอบการอื่น

2) สำนักงานใหญ่

หมายถึง สถานประกอบการที่เป็นเจ้าของ และควบคุมกิจการของสถานประกอบการอื่นที่เป็นสำนักงานสาขาหรือหน่วยงานย่อย

3) สำนักงานสาขา

หมายถึง สถานประกอบการที่เป็นสาขา หรือหน่วยงานย่อยของสถานประกอบการอื่นที่เป็นสำนักงานใหญ่

1.6.5 คนทำงาน

หมายถึง คนที่ทำงานในสถานประกอบการทั้งที่ได้รับเงินเดือนและไม่ได้รับเงินเดือนที่สถานประกอบการมีอยู่ตามปกติ รวมทั้งผู้ที่ปกติทำงานอยู่ในสถานประกอบการแห่งนี้ แต่ในวันดังกล่าวไม่ได้มาทำงานเนื่องจากเจ็บป่วย ลาหยุดพักผ่อน โดยได้รับค่าจ้าง/เงินเดือน ไม่รวมคนงานที่ลงงานเป็นระยะเวลานาน เช่น ลาไปรับราชการทหาร เป็นต้น

คนทำงานประกอบด้วย

1) **เจ้าของกิจการ/หุ้นส่วน** หรือสมาชิกในครอบครัวที่ทำงานให้กับสถานประกอบการ ผู้ที่มาฝึกงานหรือผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ซึ่งมีจำนวนชั่วโมงทำงานไม่ต่ำกว่าสัปดาห์ละ 20 ชั่วโมง โดยเจ้าของหรือผู้ประกอบการอาจให้เงิน อาหาร เครื่องนุ่งห่ม หรือช่วยเหลือเกื้อกูลอย่างอื่น ๆ แต่ไม่ต้องรับผิดชอบในเรื่องการจ่ายค่าแรงให้ตามกฎหมาย

2) **ลูกจ้าง** ได้แก่ ผู้ที่ปฏิบัติงานให้กับสถานประกอบการ โดยได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างเป็นประจำ ตั้งแต่ระดับบริหาร นักวิชาการ เสมียน พนักงานต่าง ๆ เช่น ผู้จัดการ ผู้อำนวยการ ผู้ปฏิบัติงานในห้องทดลอง พนักงานขาย และลูกจ้างที่ทำงานในกรรมวิธีการผลิต เป็นต้น ค่าจ้างที่ได้รับอาจเป็นรายปี รายสัปดาห์ รายวัน รายชั่วโมง หรือรายชิ้น ก็ได้ นอกจากนี้ยังรวมถึงผู้ที่สถานประกอบการส่งไปประจำที่สถานประกอบการอื่นด้วย เช่น พนักงานรักษาความปลอดภัย คนทำความสะอาด พนักงานขายตามห้างสรรพสินค้า เป็นต้น

คนทำงาน**ไม่รวม**คนที่รับงานจากโรงงานไปทำงานที่บ้านแล้วนำมาส่งโรงงานโดยไม่ได้นำเงินซื้อวัสดุอุปกรณ์ หรือออกค่าใช้จ่ายใด ๆ และไม่รวมคนที่สถานประกอบการจ้างมาทำงานเฉพาะอย่างเป็นประจำ เช่น กรรมกรที่จ้างมาขนของ และพนักงานเดินตลาดหรือตัวแทนขายที่ไม่มีเงินเดือนประจำ

1.7 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีส่งเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นข้าราชการและพนักงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ออกไปทำการสัมภาษณ์ เจ้าของ ผู้ประกอบการ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ตอบข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1.7.1 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน

- 1) นอกเขตเทศบาลทั่วประเทศ ระหว่างเดือนเมษายน - พฤษภาคม 2549
- 2) กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และเขตเทศบาล ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2549 - มีนาคม 2550

1.7.2 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลรายละเอียด ระหว่างเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2550

1.8 การประมวลผลข้อมูล

การประมวลผลข้อมูลพื้นฐานทุกขั้นตอน และการจัดทำรายงานผลระดับจังหวัด ดำเนินการที่สำนักงานสถิติจังหวัด โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติในส่วนกลางให้การสนับสนุนทางด้านวิชาการ เช่น การจัดทำโปรแกรมสำหรับการบันทึกข้อมูลและประมวลผลข้อมูล และการจัดทำต้นแบบตารางเสนอผลและรายงานผล เป็นต้น สำหรับข้อมูลพื้นฐานระดับภาคและทั่วประเทศรวมทั้งข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของสถานประกอบการทำการประมวลผลและจัดทำรายงานที่สำนักงานสถิติแห่งชาติในส่วนกลาง

1.9 การเสนอผลและจัดทำรายงานผล

การจัดทำรายงานผลสำมะโนอุตสาหกรรม พ.ศ. 2550 (ข้อมูลพื้นฐาน : ในเขตเทศบาล) มีดังนี้

1) รายงานผลเบื้องต้น ระดับภาคและทั่วราชอาณาจักร

2) รายงานผลระดับจังหวัด จำนวน 76 ฉบับ

3) รายงานผลระดับภาคและทั่วราชอาณาจักร จำนวน 6 ฉบับ ได้แก่ รายงานผลของปริมาณกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และทั่วราชอาณาจักร

CHAPTER 1

INTRODUCTION

1.1 Background

The National Statistical Office (NSO) has conducted the Industrial Census twice, in 1964 and in 1997. The main purpose is to collect the basic industrial information on industrial establishments with at least one person engaged or more throughout the country. The information collected will be useful for formulating policy and industrial development plan as well as for decision making in both government and private sectors.

At present, Thai economy has changed from agricultural sector to industrial sector, the operational structure of industrial establishments has then changed dramatically, new types of industrial establishments have arisen. The small size enterprises and household industry play important roles in developing and recovering the economic situation, therefore, it is necessary for government and private sectors to have up-to-date information concerning manufacturing in order to obtain the actual situation for setting up policy and development plan of the country.

One of the main duties of National Statistical Office is to produce basic statistics on the social and economic structure. The NSO then decided to carry out the third Industrial Census in 2007. According to the United Nations recommendation, the countries should conduct the census every 10 years. In conducting the 2007 Industrial Census, the operational plan has been divided into 2 stages. The listing stage, which basic information of establishments engaged in all economic activities is collected. The enumeration stage, which detailed information of manufacturing establishments is collected.

1.2 Objectives

The objectives of collecting basic information of establishments are as follows;

1.2.1 To collect basic information on the structure and distribution of establishments such as manufacturing, wholesale trade, retail trade, construction, other land transport, storage and warehousing, activities of travel agencies, telecommunication and hospital activities.

1.2.2 To prepare a framework for the enumeration in 2007.

1.2.3 To compile the directory, which will be used as an up-to-date sampling frame for establishments surveys.

1.3 The item of data

The item of data collected is as follows;

- Name, address and contact address of establishments
- Number and type of establishments
- Form of legal organization and form of economic organization
- Foreign investment or share holding and the country investment or share holding
- Number of persons engaged and number of employees

1.4 Scope and coverage

The collection of basic information of establishments covers establishments with at least one person, engaged in economic activities classified according to the International Standard Industrial Classification of All Economic Activities (ISIC : Rev.3) as follows;

- Business trade and services
- Manufacturing
- Construction
- Other land transport, storage and warehousing, activities of travel agencies and telecommunication
- Hospital activities

Those establishments were located in fixed premises in municipal areas throughout the country.

The data presented are those of all establishments with at least one person engaged in municipal areas located in Northern region.

1.5 Reference period

All information compiled was subject to the establishments performing their business operation between 2006 and 2007.

1.6 Concepts and definitions

1.6.1 Establishment

An establishment is defined as an economic unit which engages, under the ownership or control of a single legal entity, in a kind of economic activity at a fixed location.

1.6.2 Economic activity

The economic activity used in conducting the 2007 Industrial Census, is based on the international standard industrial classification of all economic activities : ISIC Rev.3, as follows;

1) Sale, maintenance and repair of motor vehicles and motorcycles, retail sale of automotive fuel

- Wholesale and retail sale of new and second hand motor vehicles and motorcycles and snowmobiles, maintenance and repair, sale of parts and accessories, activities of commission agents involved in the sale of the vehicles, washing, polishing and towing of vehicles, etc. Also included is the retail sale of automotive fuel and lubricating or cooling products.

2) Wholesale trade and commission trade, except of motor vehicles and motorcycles

- The re-sale (sale without transformation) of new and used goods to retailers, to industrial, commercial, institutional or professional users; or to other wholesalers; or acting as agents or brokers in buying merchandise for, or selling merchandise to, such persons or companies.

- Wholesalers frequently physically assemble, sort and grade goods in large lots, break bulk, re-pack, redistribute in smaller lots, e.g. pharmaceuticals; store, refrigerate, deliver and install goods, engage in sales promotion for their customers and label design.

3) Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles; repair of personal and household goods

- The re-sale (sale without transformation) of new and used goods to the general public for personal or household.

- Repair and installation of personal and household goods.

4) Hotels and restaurants

- The provision on a fee basis of short-term lodging, camping space and camping facilities, whether open to the general public or restricted to members of a particular organization. Examples of activities included here are those usually offered by hotels, motels, school dormitories, residence halls, rooming houses, guest homes and houses, youth hostels, shelters, etc.

- Sale of prepared foods and drinks for immediate consumption on the premises such as restaurants, cafes, lunch counters and refreshment stands.

5) Real estate activities

- Buying, selling, renting and operating of self-owned or leased real estate such as apartment buildings and dwellings, non-residential buildings; developing and subdividing real estate into lots, etc.

Also included are development and sale of land and cemetery lots, operating of apartment hotels and residential mobile home sites.

- Buying, selling, renting, managing and appraising real estate on a fee of contract basis.

6) *Computer and related activities*

■ Consultancy on type and configuration of hardware with or without associated software application.

■ The consultancy typically involves analysing the users needs and problems and presenting the best solution.

■ Activities in connection with analysis, design and programming of systems ready to use. This usually involves the analysis of the users, needs and problems, consultancy on the most economic solution and producing the necessary software to realize this solution.

■ Activities involve development, production, supply and documentation of order-made software based on orders from specific users and easy-order and ready-made (non-customized) software.

■ The processing or tabulation of all types of data. This may consist of the complete processing and preparation of reports from data supplied by the customer. It may also be specialized, such as key punching or other input preparation, conversion, such as card to tape, etc., optical character recognition etc. The services may be supplied either over-the-counter or via remote access terminals and may employ either the customer's or a proprietary program. Included is the provision of such services on an hourly or time-share basis. Also included is the management and operation of data processing facilities of others on a continuing basis.

7) *Renting of machinery and equipment without operator, research and development and other business activities*

■ Renting includes leasing the machinery and equipment of all kinds of personal and household goods.

■ Research and development experimental development on natural sciences, engineering social sciences and humanities.

■ Legal, accounting, book-keeping and auditing activities; tax consultancy; market research and public opinion polling; business and management consultancy.

■ Architectural, engineering and other technical activities.

■ Advertising

8) *Recreational and other service activities*

■ Motion picture, radio, television and other entertainment activities.

■ News agency activities.

■ Library and archives activities, museums activities and preservation of historical sites and buildings.

■ Sporting and other recreational activities.

■ Other service activities such as washing, and (dry-) cleaning of textile and fur products, hairdressing and other beauty treatment, funeral and related activities etc.

9) Manufacturing

Manufacturing is defined here as the physical or chemical transformation of materials or components into new products, whether the work is performed by power-driven machines or by hand, whether it is done in a factory or in the worker's home, and whether the products are sold at wholesale or retail. Assembly of the component parts of manufactured products is considered manufacturing.

10) Construction

Construction refers to economic activity directed to the creation, renovation repair and demolition of buildings, land improvement of an engineering nature and other such engineering constructions as roads, bridges and dams etc.

Construction industry refers to establishments engaged in the following activities;

- Site preparation e.g. demolition, wrecking of old building, land preparation etc.
- Building of complete constructions or parts thereof; civil engineering e.g. highways, streets, bridges, tunnel etc. including new construction additions, alteration and repairs.
- Building installation, e.g. plumbing, installation of air-conditioning, alarm system, escalator etc.
- Building completion e.g. glazing, plastering, painting and decoration floor and wall tiling, floor sanding etc.
- Renting of construction or demolition equipment with operator, e.g. renting of crane with operator etc.

11) Other land transport, storage and warehousing, activities of travel agencies and telecommunication

- Other scheduled and non-scheduled passenger land transport. This class includes all freight transport operation by road.
- Storage and warehousing : This class includes the operation of storage facilities for all kinds of goods in grain elevators, general merchandise warehouses, refrigerated warehouses, etc. Warehousing of furniture, automobiles, lumber, gas and oil, chemicals, textiles, food and agricultural products, etc. Also included is storage of goods in foreign trade zones.
- Activities of travel agencies and tour operators; tourist assistance activities etc. This class includes furnishing travel information, advice and planning, arranging tours, accommodation and transportation for travellers and tourists, furnishing tickets, etc. Also included are activities of tourist guides.
- Telecommunication : This class includes the transmission of sound, images, data or other information via cables, broadcasting, relay or satellite. Included are telephone, telegraph and telex communication. Also included is the maintenance of the network.

12) Hospital activities

- This class includes the activities of general and specialized hospitals, sanatoria, preventoria, asylums, rehabilitation centres, leprosaria, dental centres and other health institutions which have accommodation facilities, including military base and prison hospitals. The activities are chiefly directed to

in-patients and carried out under the direct supervision of medical doctors. They comprise the services of medical and para-medical staff, laboratory and technical facilities, including radiological and anaesthesiological services, food and other hospital facilities and resources such as emergency room services.

1.6.3 Form of legal organization

1) *Individual proprietor*

Refers to a privately-owned establishment or an establishment owned by or organized in the form of partnership, but not registered.

2) *Juristic partnership*

Refers to an establishment which was legally registered by at least 2 persons who were bound together to form and share their responsibilities in a business.

3) *Company limited or Public company limited*

■ *Company limited*

Refers to an establishment, which was established and legally registered by an initiative group of at least 7 persons.

■ *Public company limited*

Refers to an establishment, which was established and legally registered by an initiative group of at least 15 persons.

4) *Government or State enterprise*

Refers to an establishment, which entirely owned by the government or more than 50 percent of its shares belonged to the government.

5) *Cooperatives*

Refers to an establishment, which was organized on cooperative lines and registered under the Cooperation Act. With an initiative group of not less than 10 persons.

6) *Others*

Refers to establishments other than those mentioned earlier.

1.6.4 Form of economic organization

1) *Single unit*

Refers to an establishment which was not a branch of any establishment or which had no Branch or subsidiary.

2) ***Head office*** is a head quarter establishment, which owned or controlled their branches or subsidiary unit.

3) *Branch or subsidiary*

Refers to an establishment, which was a branch or a subsidiary of another establishment.

1.6.5 Persons engaged

This refers to paid and unpaid workers working at the end of the pay period nearest to December of the year. It also included persons who normally worked in the establishments but were absent during the referred period due to illness or on leave with pay, but excluded those persons who were on leave for military services or one who had obtained long leave or were on strike.

Persons engaged in an establishment were classified as follows;

1) The owners or business partners who managed or participated in the management of establishment; all persons living in the household of any proprietors of the owners and working in the establishment at least 20 hours a week without regular pay. The owners or the entrepreneur might provide them with money, foods, clothes and other subsidies, but were not responsible for the legal pay.

2) Employees refer to those persons who worked in the establishment and received regular pay in terms of wages or salaries or piecework. These included administrative, technical and clerical personnel such as salaried managers and directors, laboratory and research workers, salesmen and operative workers.

Exclusion is home workers, persons who were employed to work occasionally such as laborer and sale agents who do not receive regular pay.

1.7 Data collection

The interviewing method was employed in data collection. The enumerators who are permanent and temporary staffs of the National Statistical Office were sent out to the establishments for interviewing the entrepreneurs or persons entitled. All information collected period are as follows;

1.7.1 Listing Stage

- 1) Non-municipal areas : April - May 2006
- 2) Bangkok, Pattaya and municipal areas : November 2006 - March 2007

1.7.2 Enumeration Stage : July - September 2007

1.8 Data processing

Basic information of the establishments in provincial areas was processed at the provincial offices with the technical supports from the central office e.g. preparation of the software programs for data entry and tabulation, and drafting form of the report. Those basic data for regions and the whole kingdom, as well as the detailed information of the establishments were processed at the central office.

1.9 Data presentation and reporting

Results of the basic information of establishment are presented into 3 levels of publication.

- 1) Preliminary report of the region and the whole kingdom level.
- 2) Provincial level report consists of totally 76 volumes.
- 3) Regional and Whole Kingdom level report of consists of 6 volumes, i.e. Vicinity, Central

region, Northern region, Northeastern region, Southern region and Whole Kingdom.